

Experiències amb tècniques de bioenginyeria aplicada al paisatge

Plantació d'estaques d'arbustos o arbres rebrotadors

Característiques generals

Plantació directa d'estaques d'espècies arbòries o arbustives amb capacitat de rebrot.

Característiques tècniques

La selecció d'espècies és fonamental. Tret que es tingui garantia plena de l'origen de les estaques (zona on han estat recollides), és recomanable confeccionar-les directament de plantes mare properes a la zona de l'obra per tal de salvaguardar ecotips locals.

Les espècies que millor responen a aquest tipus de tècnica són les que pertanyen al gènere *Salix* amb excepció del gatsaule (*Salix caprea*), el qual té una dificultat més elevada. D'altres salicàcies com el *Populus* també se'n poden obtenir estaques però amb un èxit menor. Els saücs (*Sambucus nigra*) i el sanguinyol (*Cornus sanguinea*) responen bé a la plantació d'estaques, tot i que els dos últims no tenen els percentatges d'èxit dels *Salix*, els quals s'apropen al 90%. En ambients mediterranis també hem treballat amb èxit amb espècies com el tamariu *Tamarix sp.* o l'alog *Vitex agnus-castus*. En obres al sud de la península també es pot treballar i ens ha funcionat bé el baladre *Nerium oleander*, tots ells habituals en rambles mediterrànies o rius més intermitents.

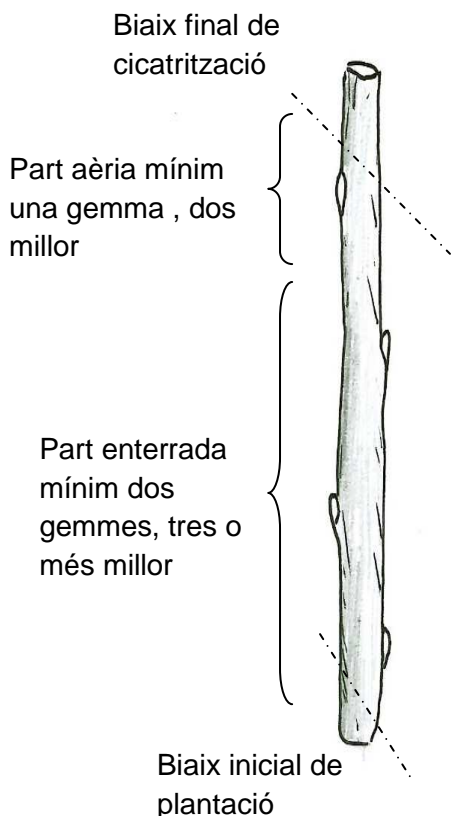
Detalls constructius

- Les estaques que es planten al terreny convé que tinguin un diàmetre mínim de 2cm (3 sàvies). A partir d'aquesta mida, no hem observat limitacions amb la capacitat de rebrot de les estaques per gruix.
- A l'hora d'instal·lar cal tenir en compte la polaritat de la planta perquè creixi correctament.
- Es recomana tallar en bisell per facilitar la penetració de l'estaca al sòl.
- Els arbres i arbustos no cicatritzen sinó que creixen per sobre les ferides, per tant, tallar en bisell un cop plantada a l'alçada d'una gemma facilitarà una estructura més natural.
- És important assegurar un mínim de dues gemmes a la part soterrada i una a la part aèria.

- Col·locar immediatament després de tallar-les. Si no és possible, guardar-les en cambres frigorífiques, enterrades o en aigua neta en funció dels dies a esperar.
- Tenir estaques entre 12 a 24 hores en aigua en continu pot potenciar el brot.
- S'han de tallar les estaques en moments de parada vegetativa.
- Cal tenir present la necessitat hídrica de cada espècie.

Experiències amb tècniques de bioenginyeria aplicada al paisatge

- La longitud de l'estaca està condicionada a la presència de borrons, pot ser de 0,5 fins a 3 metres. Les més llargues s'utilitzen per revegetar esculleres. És molt difícil revegetar una escullera un cop ja construïda, cal fer-ho intercalant estaves en les pedres de forma que com a mínim dues gemmes quedin en contacte amb el sòl de darrera l'escullera.
- En zones de talús l'estaca sempre cal plantar-la perpendicularment al sòl així la massa d'arrels quedarà més protegida.
- En la plantació en terrenys argilosos cal evitar l'efecte crosta de cavar el pou.

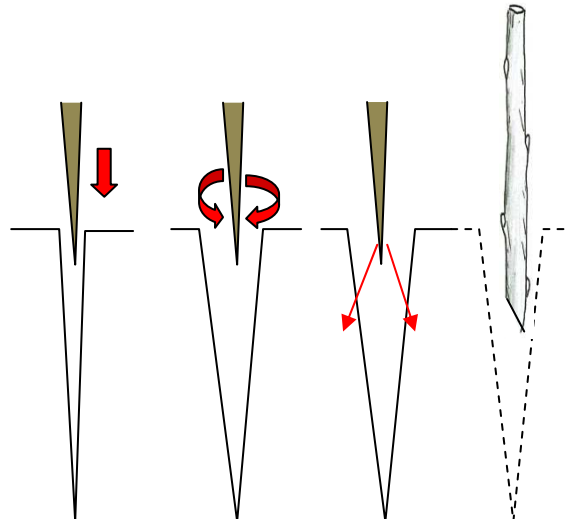
Si

No

Procés estàndard de plantació directa al sòl

Valoració de la tècnica

Tècnica de baix cost, de realització senzilla i que, al cap de poc temps, pot conferir una bona cobertura vegetal.

Estabilitat del talús o marge fluvial limitada durant els moments previs al desenvolupament radicular.

En zones de ribera en que hi pot haver mobilització de la llera en fenòmens d'avinguda es poden enterrar fins a 1m per evitar que puguin ser arrossegades per l'aigua, sempre que el terreny no estigui molt compactat (falta d'oxigen).

El fet que rebrotin el primer any no evidencia el bon estat de l'estaca ja que pot estar utilitzant les reserves emmagatzemades.

Estaves en un entramat